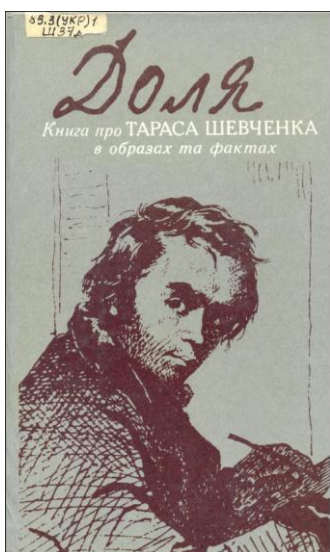
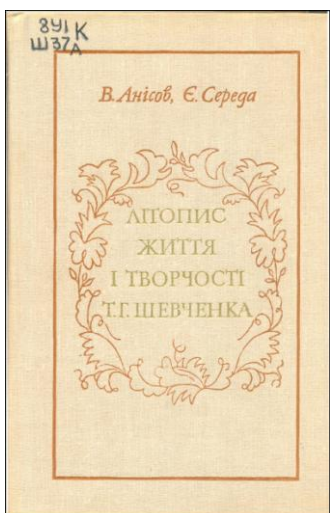

Шевченків дивосвіт: мить і вічність заслання

Доля: [Текст]: книга про Тараса Шевченка в образах та фактах / [авт.-упоряд. Валерій Шевчук]. – К.: Дніпро, 1993. – 779 с.: іл.

Книжка розповідає про життєвий і творчий шлях великого українського поета Т.Г.Шевченка: про його високе життя, про людей, з якими він приятелював та зустрічався, і про світ, який його оточував, про міста, села та будинки, де він бував і жив, про буття його народу, який він оспівував, про книги, які він видавав, бачив і читав, про документи з його іменем, про картини, про його прижиттєві зображення в малюнках, гравюрах та портретах, а також про художників, котрі ілюстрували його твори.

Анісов, В. Літопис життя і творчості Т.Г.Шевченка [Текст] / В. Анісов, Є. Серєда. – К.: Дніпро, 1976. – 392 с.: іл.

У книзі подаються події і факти з життя та діяльності великого українського поета, революційного демократа Т.Г.Шевченка.

Кожна дата обґрунтовується відповідними документальними, архівними чи дослідницькими джерелами.

Книга розрахована на літературознавців, викладачів, бібліотекарів, студентів.

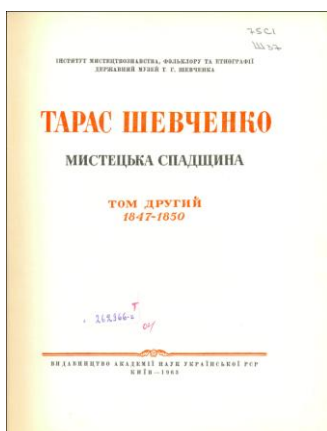
Большаков, Леонид Наумович. Оренбургская Шевченковская энциклопедия: Тюрьма. Солдатчина. Ссылка [Текст]: энциклопедия одиннадцати лет. 1847 – 1858 / Л.Н.Большаков. – Оренбург: Печ. Дом «Димур», 1997. – 513 с.: ил.

Труд литературоведа Л.Н.Большакова охватывает около полутора тысяч имен, псевдонимов, криптонимов, анонимов современников Т.Г.Шевченко, содержащихся в его произведениях и переписке, в документах и мемуарах о нем, а также других источниках, относящихся к одиннадцати годам жизни Кобзаря (1847-1858).

Энциклопедия его невольничьих лет является результатом кропотливых поисков автора в архивах Оренбурга, Киева, Москвы, Вильнюса, Петербурга, Нижнего Новгорода, Алма-Аты, Уфы. Она вводит в научный оборот сотни документальных дел, а также многие печатные источники историко-краеведческого и справочного

характера.

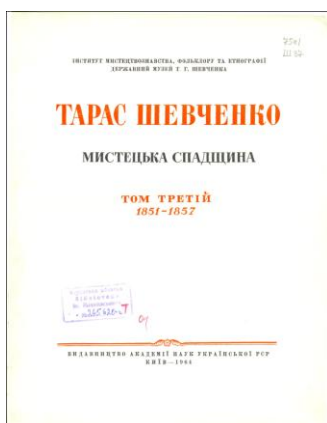
Книга предназначена дослідникам життя і творчості Тараса Шевченка, всім, хто хоче більше знати про великого сина України.

Тарас Шевченко. Мистецька спадщина [Текст]. У 4-х т. Т.2. 1847 – 1850 рр. / [відпов. ред. Касіян В.І.; ред. тома Затенацький Я.П.]. – К.: Вид-во акад. наук УРСР, 1963. – 95 с.: іл.

Другий том «Мистецької спадщини» Тараса Шевченка включає акварелі, сепії та рисунки, створені художником у перший період заслання (1847 – 1850 рр.) під час перебування в Орській кріпості, в Аральській експедиції та в Оренбурзі.

До всіх творів подано описи та коментарі. Крім цього, додано описи творів, які не збереглися або ще не знайдені, однак відомі з літературних та архівних джерел.

Тарас Шевченко. Мистецька спадщина [Текст]. У 4-х т. Т.3. 1851 – 1857 рр. / [відпов. ред. Касіян В.І.; ред. тома Затенацький Я.П.]. – К.: Вид-во акад. наук УРСР, 1963. – 110 с.: іл.

Третій том «Мистецької спадщини» Т.Г.Шевченка включає акварелі, сепії та рисунки, виконані художником у другий період заслання (1851 – 1857 рр.) під час експедиції в гори Кара-Тау та в Новопетровському укріпленні.

У творах Шевченка-художника другого періоду заслання дістали дальший розвиток прогресивні традиції українського й російського реалістичного мистецтва.

Жомарт журек [Текст] = Щедрость сердца = Щедрість серця: Казакстан Т.Г.Шевченко творчествосында: альбом / [авт. ст. та упоряд. Г.П.Паламарчук, В.О.Судак]. – Алматы: «Өнер», 1982. – 151 с.: іл.

Видатний український поет і художник Т.Г.Шевченко понад десять років провів у Казахстані. Тут він створив багато поетичних творів, повістей російською мовою, а також велику кількість малюнків.

Альбом містить велику кількість малюнків, що реалістично і з великою любов'ю відображають життя і побут казахського народу.

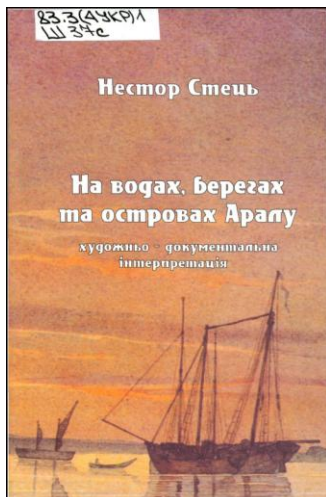

Костенко, Анатоль. За морями, за горами: Тарас Шевченко на Аральському морі. Тарас Шевченко за Каспієм [Текст]: (художньо-документальна оповідь) / Анатоль Костенко. – К.: Рад. письменник, 1984. – 455 с.:іл.

Книга відомого українського радянського письменника і літературознавця присвячена життю і творчості Т. Г. Шевченка під час заслання, його участі в наукових експедиціях на Аральському морі і в горах Каратау і Актау.

Книга має дослідницький характер, зокрема в освітленні живописних робіт поета. їх датуванні.

Поруч з темами минулого тут розповідається і про життя в місцях колишнього заслання Кобзаря в 80-ті роки 20 ст., про культурні і економічні досягнення казахського народу, глибоку повагу до пам'яті українського поета-революціонера.

Стець, Нестор. На водах, берегах та островах Аралу [Текст]: (художньо-документальна інтерпретація) / Нестор Стець. – Львів, 2011. – 182 с.

В книжці подається оповідь про близько півторарічний проміжок часу в засланні Т. Г. Шевченка, який припав на його участь в Аральській експедиції. Цей недостатньо досліджений період в житті поета доповнюється біографічними даними про його життя та мистецьку творчість. Праця має дослідницький характер. Топографічно локалізовано і календаризовано понад 50 малюнків, виконаних Шевченком під час Аральської експедиції 1848-1849 років.

Матеріал подається у формі художньо-документального переказу.

Книжка розрахована на дослідників творчості Шевченка, студентів, всіх, хто цікавиться життям і мистецькою спадщиною поета в період його заслання.

Лісовенко, М. Казахстанська доля Кобзаря [Текст] / Микола Лісовенко // Наук. світ. – 2010. – №6. – С. 24 – 25; №7. – С. 28 – 30; №9 – С. 22 – 25.

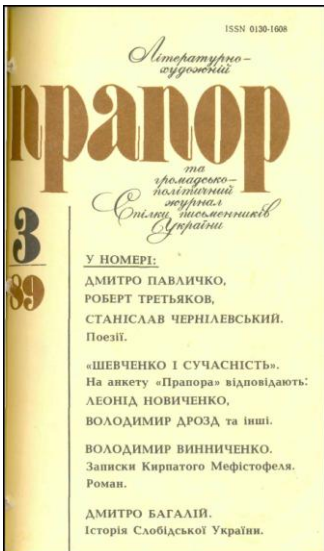
У світовій літературі важко знайти приклад такого всенародного визнання й поваги, якими користується Тарас Шевченко серед казахів. Своєю творчістю, своїм життям, нарешті своїм перебуванням на казахській землі він назавжди поріднив українців і казахів.

Епізод з життя великого українського поета, що розкриває дана стаття, яскравіше, глибше і переконливіше, ніж що інше, промовляє – великий Кобзар і далі живе в пам'яті народній як втілення всього чесного, справедливого, доброго, завдяки чому започалася історія українсько-казахського братерства.

Дербал, О. Аральські ескізи Шевченка [Текст] / Олександр Дербал // Наука і суспільство. – 1987. – №3. – С. 40 – 42.

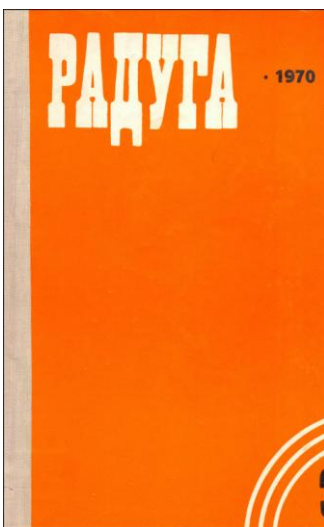
Перебуваючи на засланні, Тарас Шевченко як художник брав участь в Аральській описовій експедиції. Чимало його малюнків слугували абрисом топографічної зйомки. У результаті камеральних робіт була створена перша морська карта Аральського моря.

Ахметов, У. Шевченко і казахи [Текст] / Утен Ахметов // Прапор. – 1989. – №3. – С. 30 – 32.

Казахський народ віддає належне великому Кобзарю, своєму захисникові. Його не тільки видають, не тільки читають, а і вчаться у нього так само, як і в Абая, Пушкіна.

Життя Тараса, особливо його казахстанські «роки неволі» - джерело сюжетів, образів для казахських письменників.

Красицкий, Д. В Орской крепости [Текст] / Д.Красицкий // Радуга. – 1970. – №3. – С. 126 – 132.

Статья правнука Т.Г.Шевченко Д. Красицкого раскрывает один из многочисленных эпизодов жизни великого украинского поэта – встрече в Орской крепости с польскими ссыльными, дружбе с русскими офицерами передовых взглядов.

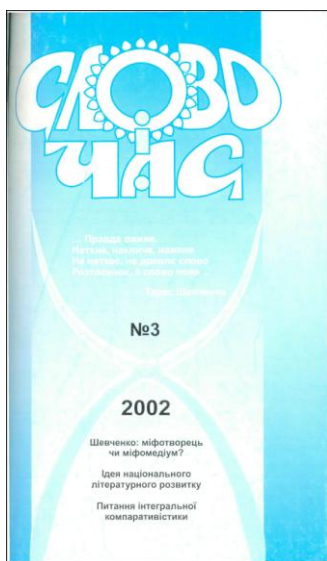
Данная публикация актуальна и интересна исследователям творчества Т.Г.Шевченко о годах ссылки.

Кирилюк, Є.П. Про творчий метод Т.Г. Шевченка (Період заслання) [Текст] / Є.П.Кирилюк // Рад. літературознавство. – 1978. – №9. – С. 43 – 53.

В статті охарактеризовано творчий метод Тараса Григоровича, що переважав в роки заслання – це в основному ліричні поезії, поеми історичного плану та поезії автобіографічного характеру, оскільки коло його спостережень після арешту і на засланні звузилося.

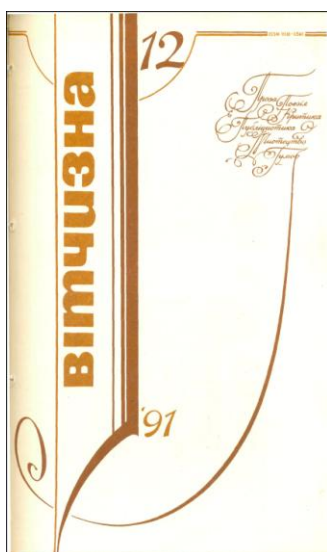
Неабиякою знахідкою дана стаття є для дослідників творчості поета та для лінгвістів.

Ткаченко, О. Шевченкові елегії часів неволі [Текст] / Олена Ткаченко // Слово і час. – 2002. – №3. – С. 13 – 18.

В статті авторка намагається в «невольничій» ліриці поета виділити елегію – жанр, який тривалий час залишався осторонь наукового вивчення.

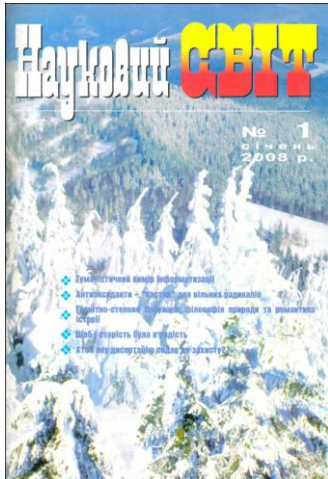
«Невольничча» лірика Шевченка досконало представила той ідейно-тематичний, образно-стильовий та емоційно-тональний комплекс жанрової структури елегії, який пануватиме в поезії пошевченківської доби.

Михайлин, І. Караюсь (Т.Г.Шевченко на засланні) [Текст] / Ігор Михайлин // Вітчизна. – 1991. – №12. – С. 157 – 166.

Шевченків доробок часу солдатчини складний і розмаїтий і не може бути зведений лише до гасла «не каюсь!..». Образи чужини й неволі, мотиви самоти й туги за Україною, втрати друзів і осягнення духовного опертя в одноманітному солдатському житті – це становить стрижень ліричної частини поетичного доробку цього часу.

Стаття написана для того, щоб олюднити Шевченка, дати можливість побачити його людську сутність, бо в ній його широта й велич.

Зленко, Г. А поєднало їх Аральське море: епізод з біографії Тараса Шевченка [Текст] / Григорій Зленко // Наук. світ. – 2008. – №1. – С. 8 – 9.

В даній статті розповідається про долю мандрівника О.І.Макшеєва, чий портрет намалював Тарас Шевченко під час Аральської експедиції. Пам'ять про поета жила в його душі, що дуже допомогло одному з численних біографів Т.Г.Шевченка М. Чалому.

Стаття цікава дослідникам творчості великого Кобзаря.